

Hoe wordt het leesonderwijs georganiseerd?

Kinderen **leren** overal en altijd. Binnen de Buitenkans aanpak stimuleren we de leesontwikkeling [1] tijdens het onderzoek, [2] door deel te nemen aan een workshop of [3] als je bezig bent met een gekozen leerdoel. De volwassenen begeleiden de kinderen in hun ontwikkeling, kunnen inspireren, een workshop aanbieden en zelf ook op onderzoek gaan. Leesontwikkeling vindt dan ook plaats binnen het onderzoek, tijdens workshops en als gekozen leerdoel.

Lezen in relatie tot onderzoek

Op de Buitenkans leren we op een natuurlijke manier (er is geen leidende methode) vanuit onderzoek, workshops en vanuit door kinderen zelfgekozen leerdoelen.

Kinderen zullen elk moment van de dag aan het lezen zijn, op school tijdens het onderzoek en ook buiten school in de supermarkt, als ouders voorlezen, een straatnaambordje, etc.

Lezen in relatie tot workshops

Er worden groepsoverstijgende workshops lezen aangeboden. Een kind sluit aan bij de workshop die past bij het ontwikkelingsniveau van het kind. We doen dit twee keer per week een half uur waarbij elk kind deelneemt aan de workshop die voor hem/haar passend is.

De uitzondering voor lezen zit 'm erin dat de begeleiders bepalen door observatie welke leesworkshop passend voor het kind is. We kiezen ervoor dat elk kind deelneemt aan de leesworkshops, omdat we van mening zijn dat lezen essentieel is voor het kunnen uitvoeren van een onderzoek.

Kinderen leren het vlotst lezen als de ontwikkeling van hun hersenen hier klaar voor zijn. Wij zijn van mening dat dit past bij het voorop staan van het welbevinden. Om deze redenen worden de kinderen geobserveerd en ingedeeld in workshops op grond van de fase van hun ontwikkeling. (zie boek; naar school van Verveate)

Veel velden in het onderwijs spreken over aanvankelijk-, technisch-, studerend- en begrijpend lezen. Wij kennen dit onderscheid niet op de Buitenkans. Al het lezen is voor ons begrijpend lezen.

Het leesonderwijs vindt plaats in workshops, maar kinderen lezen ook buiten de workshop. De workshop is een moment in de week dat er gericht aandacht aan wordt gegeven passend bij de ontwikkelingsfase waarin het kind verblijft.

Afhankelijk van hun ontwikkeling, gaan de kinderen twee keer per week naar de ruimte waar hun workshop plaats vindt. De workshops lezen vinden op hetzelfde moment in de hele school plaats.

Door middel van observatie bepaalt de begeleiders waar het kind naartoe gaat. De leerkracht volgt een observatiemodel dat is gericht op de ontwikkeling van de hersenen. De mentor doet observaties m.b.t. tot welbevinden, ook tijdens de leerworkshops.

Klank en vorm	Beginnende lezen	Gevorderde lezer
Fase 12 en 13	Fase 14	Wat wij noteren in Spectrovita als aangevinkt van E3 en hoger

Er wordt van de begeleiders verwacht dat ze kinderen, na de observatie, leesonderwijs bieden op een bij hen passend niveau en aanbod. Zie onderstaand schema:

	Workshop klank en vorm	Workshop beginnende lezer	Workshop lezen
Wie?	Nog geen fase 14 <i>Kind is nog niet leesrijp, maar is intrinsiek gemotiveerd</i>	Fase 14 <i>Kind is leesrijp</i>	Fase 15 en hoger <i>Kind leest vloeiend (E3 en verder)</i>

	Leerkracht en/ of mentor	Leerkracht	Leerkracht en/ of mentor. Ook ouders en vriendjes die elkaar helpen.
Wat?	<ul style="list-style-type: none"> - Ideeën uit het boek klank vormen spel - Gedichtjes, versjes, liedjes - Klank oefeningen - Auditieve analyse oefeningen. (Wel hakken niet plakken) klankoefeningen - Spelen met alles m.b.t. fijne motorieke ontwikkeling - Lettervormen - Schrijfdans - Spelletjes kinesiolegie - Spelletjes met kleur en vorm - Reeksen en patronen - Vormen knippen - Spiegelen met het lichaam en verschillende materialen - Ruimte beleven waarbij spelenderwijs stil wordt gestaan bij begrippen onder, boven, rechts links ed. <p>Dit alles in een lees- en taalrijke ruimte.</p>	<p>Mogelijkheid tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanbod naar eigen inzicht van de leerkracht. Op basis van de ervaringen in schooljaar 21/22 passen we het aanbod aan. - Letterboek - Verveat (verwerking op meervoudige intelligentie) - Lezen en schrijven is 1 <p>Zie handleiding van Verveat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klankgebaren - Trijntje de Wit. 	<p>Tijdens de workshops is er aandacht voor boekpromotie of verschillende soorten teksten bespreken. Stimuleren de andere dagen leesactiviteiten in te plannen. Op andere dagen het lezen en schrijven stimuleren d.m.v. onderzoek doen.</p> <p>Stillezen Samen lezen Duo lezen Creatief lezen Toneel lezen Estafette</p> <p>De nadruk ligt op leesplezier.</p> <p>In deze workshop kan ook nadruk liggen op onderzoek naar <u>dyslexie</u>. Hiervoor werken de betreffende kinderen met een AV of een OPP. Volgens het protocol leesproblemen en dyslexie krijgen de kinderen 3 keer per week extra leesles van een half uur. Twee van deze 3 momenten kunnen tijdens de workshop ingevuld worden.</p>
Waar?	<p>Ruimte binnen de school op een vaste plek (lokaal). In deze ruimte is visueel zichtbaar dat er aan leesonderwijs gewerkt wordt. Hier ligt de nadruk op het proces.</p> <p>Voor de workshop k&v (schrijfdans) worden verschillende ruimtes gebruikt. Het speellokaal voor motorieke ontwikkeling en samenwerking hersenhelften. En ook buiten, de Piazza of op zoek naar letters door de hele school.</p>	<p>Ruimte binnen de school op een vaste plek (lokaal).</p> <p>In deze ruimte is visueel zichtbaar dat er aan leesonderwijs gewerkt wordt. Hier ligt de nadruk op het proces.</p>	<p>In een ruimte waar geen lezers uit andere fasen zijn. Op de aangrenzende piazza is een schoolbibliotheek. Deze heeft boeken voorzien van kleurstickers. Dit geeft een niveau indicatie aan. Kinderen mogen zelf een boek kiezen.</p>

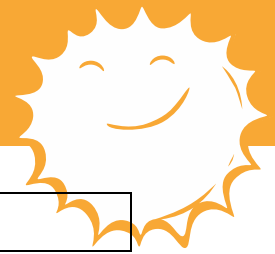
Lezen in de groep

We willen kinderen veel in contact brengen met de functie van lezen en taal. Lezen en taal is voor communicatie met jezelf en de ander. Je kan natuurlijk ook voor je plezier lezen.

In fase 12 valt het aanbod binnen de groep. Er is een breed aanbod van sensomotorisch materiaal. Er is kynologische aanbod dat grove en fijne motoriek stimuleert. Het accent ligt op kinderen inspireren in het onderzoek dat het doet. Het kind staat centraal. Hier spreken we niet van een workshop. Het kind is in de ruimte aanwezig en speelt of doet onderzoek.

Leerbronnen die voor het lezen kunnen worden ingezet:

Lezen	Boeken	Grote hoeveelheid beginnende en gevorderde leesboeken, prentenboeken, receptenboeken, enzovoorts
	Methoden	Veilig leren lezen Verveat
	Computer	Muiswerk, Leestrainer, Digischool Veilig leren lezen beeldbank filmpjes
	Spellen	ik leer lezen maan roos vis kwartet (Zwijsen) letterdoos
		Educo materialen voorbereidend lezen (kleuters)
	Materialen	Stenvert blocks taal, lezen, rekenen (differentiatie mogelijkheden)

		Spielgaben totaalpakket
--	--	-------------------------

Schrijven

Lezen en schrijven betreft een ontwikkeling die samenloopt. Lezen en schrijven zitten dan ook verweven in bijvoorbeeld de Verveat materialen. Enkele schrijf specifieke onderwerpen benoemen we dan ook als onderdeel van het leesbeleid van de Buitenkans.

Als kinderen letters willen leren schrijven dan gebruik je hierbij de letterkaart en lijntjespapier met verschillende lijnafstanden. Voor het schrijven zijn schrijfvellen beschikbaar met verschillende afstanden tussen de lijntjes zodat voor elk kind er een passende grote kan worden aangeboden. Gezien de snelle ontwikkeling van de meeste kinderen gebruiken we hiervoor geen schriften omdat de ervaring leert dat na enkele pagina's er behoefte ontstaat voor een andere afstand.

Twee keer per jaar volgen we de ontwikkeling van elk kind in het volgschrift "Zo schrijf ik!" van "Schrijven leer je zo!" die de gehele schoolperiode bij de Buitenkans wordt bijgehouden.

Daarnaast kunnen onderdelen uit de oefenboeken van Verveat (zo ontdek ik het lezen) gebruikt worden waarin begin- en eindpunten staan aangegeven hoe een letter te maken. Ook kunnen onderdelen uit het schrijfschrift 3 van "Schrijven leer je zo!" gebruikt worden voor specifieke kinderen of tijdens een workshop.